

رای دادگاه کانادا در کنار رای دادگاه عالی آمریکا

امیرفیض- حقوقدان

بطوریکه آگاهید دادگاه عالی انتاریو (کانادا) رأی صادر کرده که خانواده های قربانیان حملات گروه های حزب الله و حماس میتوانند اذرائی های غیردیپلماتیکی جمهوری اسلامی استفاده کنند.

استدلال دادگاه عالی انتاریو براین پایه است؛ جمهوری اسلامی ایران بدلیل آنکه حامی این گروه‌هاست، در برابر اقدامات این گروه‌ها مسئولیت دارد و به اعتبار این استدلال ایران رابه پرداخت ۱۳ میلیون دلار غرامت به خواهان های خسارات محکوم کرده است.

تفاوت رای دادگاه آمریکا و کانادا

بظاہر بین آرای دادگاه عالی آمریکا و کانادا تفاوتی نیست هر دو حکم بر محکومیت جمهوری اسلامی است ولی هم دردمانه تسری احکام مزبور و هم در علت محکومیت جمهوری اسلامی تفاوت بینی است که این تحریر مایل است به اتفاق به آن نگاه کند.

تفاوت در مشمولین حکم

در حکم دادگاه انتاریو، مشمولین حکم، کسانی شناخته شده اند که از خانواده قربانیان حملات گروه های حماس و حزب الله بوده باشند یعنی قربانی کسی است که در اثر حملات تروریستی حماس و حزب الله کشته شده باشد و اگر کشته نشده باشد شامل حکم مزبور نمیشود کلمه خانواده قربانیان به معنای بازماندگان متوفی است. بنابراین برعهده خواهان های خسارت است که ثابت کنند اولاً بازماندگان قانونی مقتول

میباشند و دوم مقتول در اثر اقدامات تروریستی حماس و حزب الله به قتل رسیده است و سوم اینکه مبلغ مورد مطالبه خسارت با خسارت وارده واقعی تجانس دارد.

دیگر اینکه تخصیص حکم محدود است به اقدامات حماس و حزب الله و براین منوال کسانی که از ناحیه جمهوری اسلامی در اثر اقدامات تروریستی خساراتی را متحمل شده اند، مشمول حکم نمیشوند.

اما مشمولین حکم دیوان آمریکا حکایت دیگری را بیان میکند که مهمترین و حساسترین قسمت های آن عبارت از اینهاست:

بهتر است متن حکم دیوان عالی آمریکا و همچنین رای دادگاه انتاریوی کانادا به اینجا آورده شود که زحمت مراجعه خوانندگان کمتر شده باشد.

رای دادگاه عالی آمریکا

>دادگاه های این کشور میتوانند در رسیدگی به دادخواهی قربانیان جرایم تروریستی اذداری های بلوکه شده ایران برای پرداخت خسارت استفاده کنند.<

رای دادگاه کانادا

>خانواده های قربانیان حملات گروه های حزب الله وحماس میتوانند اذداری های غیردیپلماتیکی جمهوری اسلامی استفاده کنند.<

مقابله دورای آمریکا وکانادا

****** دیوان عالی آمریکا وارد ماهیت دعوا نشده و حکم کلی درباره مشروعیت و قانونی بودن اجرای احکام دادگاه های آمریکا بر استفاده اذداری های بلوکه شده جمهوری اسلامی را صادر کرده است و حکم مزبور کلی است و برای همه دادگاه ها لازم الاجراست.

ولی حکم دادگاه انتاریو حکمی است که فقط ناظر به اجرای در محدوده صلاحیت قضائی همان دادگاه انتاریوست.

****** رای دادگاه انتاریو مستند به ادعائی است که رای صادره دادگاه را از اعتبار ساقط میسازد. استدلال دادگاه انتاریو میگوید >بدلیل اینکه ایران حامی این گروه است در برابر اقدامات این گروه ها مسئولیت دارد و به اعتبار این استدلال ایران رابه پرداخت ۱۳ میلیون غرامت به خواهان های خسارت محکوم کرده است.<

****** درست است که در اصل ۱۵۲ قانون اساسی جمهوری اسلامی دفاع از حقوق همه مسلمانان قید شده است ولی اولاً این قید در قانون اساسی جمهوری اسلامی منافاتی با حقوق بشرواقتضای جامعه بشریت ندارد واصل مورد قبول مییارد ها مسلمان جهان است که با همین اصل به عضویت سازمان ملل پذیرفته شده اند.

دوم اینکه دفاع از حقوق همه مسلمانان به معنای حمایت از گروهائی که امروز تروریستی شناخته میشوند نیست اگر استدلال دادگاه قابل قبول باشد پس خساراتی که داعش به جان و مال مردم هم وارد میکند مسئول آن جمهوری اسلامی است؟

کلیسای مسیحیان هم از همه مسیحان و حقوق آنها دفاع میکند پس فرانسه مسئول خساراتی است که کشورها و گروه های مسیحی به مسیحیان ویا مسلمانان وارد میکنند؟ هم اکنون اتحادیه اروپا از فلسطینی ها وحماس در مقابل تجاوزات اسرائیل حمایت میکند آیا معنای این حمایت از اقدامات حماس توجه مسئولیت به اتحادیه اروپاست؟ آمریکا در همه موارد از اسرائیل دفاع میکند حتی حق وتوی خودرا خرج

اسرائیل میکند و سالانه سه میلیارد دلار کمک به اسرائیل میکند پس آمریکا مسئول خساراتی است که اسرائیل به فلسطینی ها وارد میسازد؟ استدلال دادگاه انتاریو بسیاری پایه و غیرموجه است.

****** درست است که خامنه ای اظهاراتش گواه است که به حزب الله کمک میکند ولی اثبات رابطه آن کمک ها با اقدامات تروریستی امری لازم و از ارکان صدور حکم است تا اثبات گردد که اگر کمکهای جمهوری اسلامی نبود اقدامات تروریستی حزب الله و حماس ممکن نمیشد (اثبات معاونت و مشارکت در جرم، از ادله ورود اتهام به مجرم است).

****** استدلال دادگاه انتاریو به اینکه <ایران حامی این گروه است در برابر اقدامات گروهها مسئولیت دارد> بسیار شکننده و تهی از ظرفیت حقوقی است.

اولا حمایت از شخص، به معنای مشارکت و یا معاونت در جرم نیست. حمایت مادی در صورتی که آن حمایت از اسباب مسلمة ارتکاب جرم باشد و نیز حمایت با قصد ارتکاب جرم بعمل آمده باشد ممکن است از دلایل جرم محسوب بشود در غیر این صورت بنا بر اصل اعلامیه جهانی حقوق بشر و قانون اساسی آمریکا و همه کشورهای جهان اصل، مبتنی بر برانست است مگر خلافش صادر شود.

****** معلوم نیست که جمهوری اسلامی چه دفاعی کرده ولی آنچه میتواند ایجاد تردید در اصالت رای کند همزمانی آن با بازداشت خانم هودفر، ایرانی دارای تابعیت کانادا است که قبل از صدور رای دادگاه از سوی جمهوری اسلامی در اوین بازداشت شده است؛ اگر چنین باشد باید گفت همواره چشم امید عدالت دادگاه و قوه قضائیه است. و دقیقاً مصداق (هر چه بگندد نمکش میزند و ای به روزی که بکنند نمک) است.

****** اعلامیه وزارت خارجه جمهوری اسلامی در واکنش به رای مزبور گفته است <رای دادگاه کانادایی علیه دارانی های ایران مغایر عادی سازی روابط است> که مفهوم آن تائید رای دادگاه کانادا و ربط دادن آن به روابط سیاسی است یعنی گروکشی.

یک مقام دیگر جمهوری اسلامی همان صیغه دزدی از مال جمهوری اسلامی را عنوان کرده که نسبت به تمامی آرای صادره از محاکم خارج از کشور علیه دارانی های بلوکه شده ایران گفته شده است یعنی حرف مفت و تکرار آن.

نکته مهم در رای دیوان آمریکا

رای دیوان عالی آمریکا برعکس رای دادگاه انتاریو نه از باب موضوع رای محدود است و نه از باب شاملین رای و این خصوصیات رای مزبور برای دارانی های بلوکه شده و یا نشده ایران چه امروز و چه در آینده و بعد از سقوط جمهوری اسلامی، و حتا زمانی که ایران بوسیله میهن پرستان تصدی شود خطر بسیار بزرگی خواهد بود.

عدم محدودیت موضوع رای

چنانکه در ابتدای این تحریر و تحریر <سرگنده حکمتی ها> گفته شده موضوع حکم دیوان عالی آمریکا <دادخواهی قربانیان جرائم تروریستی است> جرائم تروریستی در حقوق بین الملل مفهومی بسیار وسیع و نامحدود دارد مانند موضوع حکم دادگاه انتاریو نیست که محدود به اقدامات حملات گروه‌های حزب الله و حماس باشد. هر اقدامی که باعث وحشت و ترس اشخاص گردد و یا سبب شود که زندگانی روزمره شخص توام با مصائب و مشکلات غیر معمول بشود، مشمول بر جرائم تروریستی است.

دامنه این حکم بسیار وسیع و وسعت آن بستگی به تشریح و کلا و تصمیم دادگاه دارد درست برخلاف رای دادگاه انتاریو و اینجاست که سیل عظیمی از کسانی که عادتاً مہیای برای مشارکت و بردن کلاهی هستند همراه وکلانی که آماده قبول این قبیل دعاوی با شرط تعلق حق الوکاله از خواست دعوا راهی محاکم میشوند و چون مدعی به، یعنی رقم دارائی های جمهوری اسلامی هم رقمی بسیار چشم گیر است، سیل عظیم مرافعه علیه جمهوری اسلامی بخواسته خسارت بابت جرائم تروریستی کاملاً قابل پیش بینی است.

اگر خواسته شود که نمونه ای ارائه گردد همین مسئله پناهجویان و سیل حرکت آنها به کشورهای اروپائی نمونه زنده است که برخی از آنها در مصاحبه ها گفته اند بماگفتند در آلمان بما خانه و ماشین و کار میدهند ما هم آمدم.

بطور کلی هر چیز مفت با استقبال عمومی مواجه است ادعای خسارت از کشوری که در جهان در ردیف اول اقدامات تروریستی قرارداد (اظهارات اخیروزارت خارجه آمریکا) و دارائی های نامعلوم بی صاحب جمهوری اسلامی و در عبارت راحت تر سنگ مفت و گنجشک مفت چرا تردیدی در آنچه قابل پیش بینی است وجود پیدا کند.

شمول عام

حکم دیوان عالی آمریکا برخلاف رای دادگاه انتاریو که محدود آن متوجه کسانی است که مورد حملات گروه‌های حزب الله و حماس قرار گرفته اند کلی است و علاوه بر آنکه هر یک از اتباع آمریکا و یا خارجیانی که دارای تابعیت آمریکا هستند میتوانند خواهان خسارت از جمهوری اسلامی گردند حتی اهالی کشورهای که قرارداد همکاری های قضائی با آمریکا دارند (مکزیک) اگر خود را مشمول حکم دیوان عالی آمریکا میدانند میتوانند در آن دعاوی مشارکت کنند.

جریان دعاوا

پیش بینی میشود که جریان دعاوی علیه جمهوری اسلامی از جانب قربانیان خشونت و یا بازماندگان آنها راه پرپیچ و خمی نداشته باشد چراکه:

- ۱- در همه دعاوی خوانده دعاوا ثابت و آن جمهوری اسلامی است.
- ۲- موضوع دعاوا هم مشترک است یعنی در یک مورد که حکم صادر شود و یا شده زمینه را برای صدور احکام مشابه فراهم میسازد.

۳- سابقه نشان میدهد که جمهوری اسلامی در دعاوی خساراتی که علیه آن دادگاهی شده یا مشارکت نکرده و یا مشارکتی بسیار ضعیف داشته است (اظهارات خبرگزاریها).

۴- اخبار داخلی کشور موید آن است که نه مردم به اهمیت دعاوی مطروحه در آمریکا و یا کشورهای دیگر اهمیت میدهند و نه دولت جمهوری اسلامی و آنچه تاکنون مشهود بوده عنوان دزدی به احکام دادگاه هاست که مورد توسل دولت قرار گرفته و هیچ اعتراضی هم به بی توجهی دولت جمهوری اسلامی غاصب ایران نشده است.

۵- جمهوری اسلامی در رابطه با دعاوی مزبور موقعیتی همانند متهم سابقه دار در پرونده های کیفری رادارد که این سابقه او کار محاکم رادر رسیدن به عدالت آسان میکند.

راهی برای تامین دارائی های بلوکه

شده کشورما

در تحریراتی در طبق اخلاص این تحریر تقدیم خواهد شد